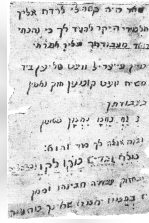

תהמן מאומן, ראש השנה

תהמן מברסלב

יְשַׁבֵּת שֶׁל רַבָּה

שבת נצבים-וילך

📖 (כ"ט, ט) אתם נצבים היום כלכם ...

וזהו שקבץ משה כל המדרגות שבישראל קדם מותו, והזהיר אותם שכלם צריכין לקיים את כל דברי התורה הזאת, כמו שכתוב: אתם נצבים היום כלכם וכו' ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם וכו' וכו' מחטב עציץ עד שאב מימך. ראה ממי התחיל ובמי סיים: שהתחיל מראשי בני ישראל, שהם בחינת הגדולים במעלה מאד מאד, והולך וחושב כל המדרגות שבעולם שכלולים באלו העשרה שחושב, עד שסיים מחטב עציץ עד שאב מימך, שהם הגבועונים שנתגייירו שלא לשמה, רק מחמת אימה (כמו שאמרו רבותינו ז"ל: מלמד, שבאו גבועונים בימי משה וכו'). והם מרמזים על תכלית דיוטא התחתונה, וקבץ כלם קדם הסתלקותו, ואמר שלכלם הוא מוסר את התורה, כמו שכתוב שם: לעברך בברית ה' וכו'.

📖 (לא, כא) ... כי לא תשכח מפי זרעו ...

מקמז בזה שבזכות רשב"י לא תשכח התורה, כמו שהבטיח לנו שבזה: דא יפקון מן גלותא, כמבאר במקום אחר (בהקדמת הלכותי מוהר"ן). כי אפלו כשנופלין למקומות הרחוקים מהקדשה מאד, שזה בחינת שכחת התורה, אף על פי כן, על ידי שאינם מייאשין את עצמן, רק שואלין ודורשין ומחפשין משם את כבודו יתברך, בבחינת 'איה מקום כבודו', על ידי זה יכולין לזכות לעלות לבחינת המאמר שתום דבראשית, שהוא בחינת 'איה', בתכלית הקדשה; והכל בכח הצדיקי אמת שהם בחינת רשב"י וחבריו, שזכו לעלות ולהשיג את בחינת המאמר שתום הנ"ל בתכלית הקדשה העליונה, עד שזכו להמשיך משם סתרי תורה ורזין נפלאים, שזה בחינת השבעין אפנין שבתקונים שגלה רשב"י ז"ל על תיבת 'בראשית', שהוא בחינת המאמר שתום הנ"ל.

וזה בחינת וענתה השירה הזאת לפנינו לעד כי לא תשכח מפי זרעו. כי עקר השירה הוא שמודיע לישראל שבאחרית הימים יהיו רחוקים מה' יתברך מאד, כמו שכתוב שם: "כי יראה כי אזלת יד ואפס עצור ועזובי". ואז נאמר: "איה אלקימו וכו'". זה בחינת איה שמחפשין ומבקשין איה ה' יתברך ועל ידי זה לא תשכח מפי זרעו, כי על ידי זה זוכין למצאו יתברך כנ"ל. (הלכות גבית חוב מהיתומים - הלכה ג', אות י"ט לפי אוצר היראה - פסח ספירה, אות קמ"ח)

וכן הזהיר שם שלכל הדורות עד הסוף הוא מוסר את התורה, כמו שכתוב: ולא אתכם לבדכם וכו' כי את אשר ישנו פה עמנו לפני ה' אלקינו ואת אשר איננו פה וכו' להורות שלכלם נמסרה לכל המדרגות שבכל הדורות עד הסוף, כי כלם יצליחו לנצח על ידי התורה, יהיה מי שיהיה, מאיזה מדרגה שהוא, כי דרך התורה הוא מגן לכל החוסיים בו. (הלכות שלוח הקן - הלכה ד', אות י"ג)

📖 (ל"ד, י) כי קרוב אליך הדבר מאד ...

אי אפשר לקבל את התורה בכל אדם ובכל זמן, דהיינו שיזכה לקיים את התורה ולהבין דרכי התורה על מכוונם, שזה עקר בחינת קבלת התורה שבכל זמן בכלליות ובפרטיות בכל אדם, וכל זה אי אפשר כי אם על ידי גיעות גדולות, שצריכין לשבר מניעות עצומות קדם שזוכה כל אחד לבחינת קבלת התורה, כמאמר רבותינו ז"ל: יגעתי ומצאתי תאמין, מצאתי ולא יגעתי אל תאמין וכו'.

כי צריכין להיות מרצה למסר נפשו וממש ולירד לתוך הים ולתוך התהום ממש, בשביל לחפש אחר דרכי התורה הקדושה, היינו לשבר מניעות עצומות שהם ממש כמו ים ותהום. ואז כשהוא מרצה לזה, והרצון והחשק שיש לו להתורה הקדושה חזק אצלו כל כך, אזי עוזר לו ה' יתברך שזוכה לשבר כל המניעות, והמניעות מתבטלין מאליהן, כי אין הקדוש ברוך הוא בא בטרוניא עם בריותיו, ואין הקדוש ברוך הוא שולח מניעות להאדם שלא יוכל לשברם אם ירצה. והעקר הוא על ידי תקף הרצון, כי כל המניעות אינם באים על האדם רק בשביל נסיון ובחירה, וגם נמשכין מהקטרוג שמקטרג השטן על בחינת קבלת התורה בכלל, וכן בפרט. אבל תכף כשהוא חזק בהרצון הקדושה כל כך, עד שהוא מרצה למסר נפשו וממש ולשבר כל המניעות, אזי ממילא נתבטלין כל הקטרוגים, כי מאחר שמרצה לשבר מניעות כאלו, בוודאי מגיע לו זה לזכות לקבלת התורה בשביל זה, ואז על ידי זה ממילא נתבטלין כל המניעות, וזוכה לקבלת התורה בשלמות. וזה בחינת לא בשמים היא וכו' כי קרוב אליך הדבר מאד וכו', כי תכף כשהוא חזק בהרצון דקדשה עד שהיה מרצה לעלות לשמים בשביל זה, וכן לעבר מעבר לים בשביל זה כעין שפירש רשב"י שם, אזי תכף: כי קרוב אליך כי נתבטלין כל המניעות ממילא, ואז כל הדברים שבקדשה קרובים אליו כנ"ל. (הלכות הכשר כלים - הלכה ד', אות כ"ד לפי אוצר היראה - תלמוד תורה וקריאת התורה, אות מ"ז)

ראש השנה יתקן את ראש בני ישראל

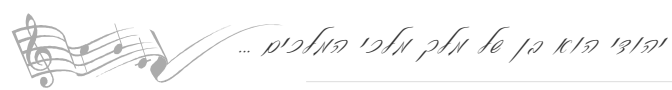

עצות ותפילות

(ספר עצות המבוארות - מועדי ה' - ראש השנה, י"ז)
בראש השנה צריך להתחזק מאד להתפלל בכח רב ובהתעוררות רבה. וכל אדם צריך לקשר תפילתו לצדיק האמת שהוא בעל כח שיכול להתפלל תפילה בבחינת דין, כפי שצריך להתפלל בראש השנה. ועל ידי התפילה בבחינת דין, זוכה צדיק האמת להוציא מן הסיטרא אחרא את כל החיות שבלעה מקדושת ישראל. כי עקב תפילת צדיק האמת, שהוא בעל כח גדול, מוכרחת הסיטרא אחרא להשיב את כל התפילות, הרחמנות והדעת שבלעה מישראל, כמבאר בליקוטי מוהר"ן חלק שני סימן ח' בתורה "תקעו תוכחה".

ועל ידי זה מתגיירים גרים ואזי מתגדל כבוד ה' יתברך, ועל ידי זה זוכים לנבואה ולאמונה אמיתית, מתבטלות האמונות הכוזבות, וזוכים להאמין בחידוש העולם; הן בעבר, היינו שזוכים להאמין באמת בה' יתברך, שהוא ברא את העולם מאין ליש ומנהיג את העולם בכלל, והן בפרט להאמין בהשגחתו הפרטית, המכוסה בדרך הטבע מחמת הניסיון והבחירה, כמבאר בכל ספרי אמת ובפרט בליקוטי הלכות, שעיקר ניסיון אמונת השגחה הוא בגלל שהשגחה מכוסה בדרך הטבע; הן בפרנסה, הן ברפואה וכן בשאר העניינים המוכרחים לקיום האדם. גם על ידי התיקונים הנזכרים למעלה, זוכים להאמין שה' יתברך יחדש את העולם לגמרי, וינהיג את העולם בגלוי, בהשגחה פרטית, בלי שום דרך הטבע. ועל ידי זה זוכים לקול השיר והניגון שיושר לעתיד, שזה עיקר תענוג עולם הבא. כך מבאר הכל בליקוטי מוהר"ן חלק שני בתורה "תקעו תוכחה".

• ... ותזכנו לקבל ראש השנה בקדושה ובטהרה גדולה ובשלמות גדולה. וזוכה בימי ראש השנה הקדושים להמשיך עלינו קדושת התפילה בבחינת דין של הבעל כח האמתי עם כל הקדושות והתיקונים הנעשין על ידי זה, עד שזוכה לתיקון הברית בשלמות ולתקון הדעת, לתקן כל

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"ם ב', ס"ו)

העזי פנים ערבבו את העולם מאד, עד שאי אפשר לר' העולם לידע היכן הצדיק והמנהיג האמת שיכול להנהיג את ישראל כראוי, ועקר ברוך האמונה וקיום העולם בזה הדור על-ידו דייקא. ועקר הכנתם הוא רק על-ידי אמת, כי מי שמשתכל על האמת לאמתו ומשתדל ומתייגע תמיד להשיג נקדת האמת, בוודאי אינו מתיירא משום רע עין. וצריך להיות חזק מאד בדעתו לבלי להניח את עצמו להתנצח משום אדם, כי האמת מנצח תמיד, וסוף כל סוף יגמר ה' יתברך כרצונו, ויכרת ה' כל שפתי חלקות, ובעלי לשון הרע ומחלקת יכרעו ויפלו ולא יוכלו לבלבל העולם מלשמוע קול דברי הצדיק, אדרבא יתגלו ויתעלו האמרות טהורות של הצדיק בכל העולם, עד שידע כל פעול כי אתה פעלתו וכו' ויעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונך וכו'.

לרגל היסורים הקשים שעברו עלי לא עליך, לא כתבתי זמן רב כל-כך, אבל אהבתו אהבת אמת חזק בעמק לבי תמיד בלי שום הפסק, ומעתיר בעד שלומי וישועתי ודורש שלומי ושלומו ביתי.

המעתיק ישראל דב אודעסר

(מ"ר ישראל אודסר, זצ"ל)

שיחות

... רבי ישראל קארדונר היה לו גם-כן בבית ילדים ולא היה להם מספיק לחם ולא כסף בשביל למוד הילדים ותמיד היה ביסורים וסבלו, והוא קבל הכל באהבה גדולה ונתן צדקה הרבה, ואם לא היה לו לתת צדקה, אז הוא היה לוהו מאיזה בן-אדם חמשה שקלים, עשרה שקלים, עשרים שקלים. כן, הוא היה צריך בשביל לעזר למשהו לקנות לחם לילדים, אז הוא היה לוהו. הוא היה לו תמיד כסף.

היה אחד מירושלים ממה שערים, הוא בא פתאום איש ואשה וילדים לטבריה. נו, ואין להם כסף, ורבי ישראל הראה להם דירה וגם-כן כסף והוא נתן לו צדקה הרבה. הוא לא דאג לעצמו, הוא דאג אם חס-ושלום יש משהו שאין לו לחם בשביל הילדים. והוא חטף מצוות, מעשים טובים.

רבי ישראל הוא היה גרוש, השם נתן לו אשה גיטעליה. הוא בא מחברון לירושלים ומצא לו אשה גיטעליה, ככה היה שמה. והיא הלכה ועסקה בצדקות, הכנסת אורחים והכנסת כלה, והיא הלכה תמיד לקבל כסף מהעשירים, היא באה לשני העשירים הכי גדולים שבירושלים ואמרה להם: "מה יש לכם מכל העשירות, מכל הכסף, מה יהיה לכם מזה?" והם אהבו לשמע מה שהיא מדברת. הם היו כבר מחוץ לקדשה, אבל הם אהבו לשמע דברים מגיטעליה. היא עשתה להם חשבון שהם עניים, שאין להם כלום!...

(ספר נחל נובע ב' - מנסיעתי וישיבתי באומין)

סיפור

... בשבועות תק"ע היה [רבנו הקדוש] באומין בתחילת כניסתו לשם ולא אמר תורה באותו היום טוב. אחר כך אמר לנו בדרך הלצה אתם אינכם כל כך חוטאים שאומר לכם תורה. וסיים אחר כך בעצמו כי יש כמה תורות שנעשים על ידי חטאים דייקא, כגון פרשת העגל וכיוצא, שהתורה שבאותן הפרשיות נעשו על ידי חטאים. וכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה (נדרים כב.): אלמלי לא חטאו ישראל לא היה להם רק הספר תורה וספר יהושע כי שארי נביאים וכתובים לא נעשו רק על ידי שחטאו ישראל והצרכו להוכיחם, כמו שפירש רש"י שם. נמצא שעל ידי החטאים של ישראל נעשו תורות שלמות, והיינו כל ספרי נביאים וכתובים.

בתחילת כניסתו לאומין, בא אליו איש אחד שהיה קצת מקורב לרבנו זכרונם לברכה, ואמר לו שאנשי הבית המדרש דשם מתנצלים על שלא באו כלם לקבל פנים, ואמר איזה תרוצים על זה. ענה ואמר הוא זכרונם לברכה: חסידים חדשים איני מבקש עוד. אם יהיו אנשי שלומנו הישנים המקורבים מכבר אנשים כשרים באמת מה טוב. ואם לאו די לעולם אני לבד (פאר נויט בין איך אליין גיטוג).

בעת שישב באומין אמר לר' נפתלי: מי יודע מה זאת עשינו פה באומין, שאנו מוכרחים עכשיו להתערב בכאן כל כך. כי הדבר נראה שאין אנו יכולים לצאת מכאן כי תפסו אותנו לכאן ואין רוצים להניח אותנו מפה.

השלשה מוחין שבראשו שיהיו שלשה מחיצות פרוסות בפני תאוות ניאוף, להגן בפנינו על ידי הדעת והשכל האמת שלא תהיה לתאוה הזאת שום שליטה ואחיזה בנו כלל מעתה ועד עולם, רק נזכה כולנו אני וכל עמך ישראל להיות קדושים וטהורים באמת ולפרוש מתאוה הזאת לגמרי. ונזכה לתפילה בשלמות, ותהיה תפילתנו תמיד רחמים ותחנונים לפני המקום ברוך הוא, ותשפיע עלינו רחמים, שיהיה לנו רחמנות אמיתי, על עניים הגונים ועל כל מי שצריכין לרחם עליו, כרצונך הטוב. ותעזרנו שנוכח לעשות בעלי תשובה וגרים הרבה בעולם, כרצונך הטוב.

ותזכנו ליראה שלמה באמת תמיד. ובפרט בימי ראש השנה הקדושים שהם ימי יראה, תרחם עלינו ותמשך עלינו יראה ופחד ואימה דקדושה גדולה ועצומה, ובפרט בעת שמיעת קול שופר תזכנו שיבוא בלבנו יראה גדולה, ותשפיע פחדך ואימתך ויראתך עלינו ועל כל ישראל ועל כל באי עולם, וייראוך כל המעשים וישתחוו לפניך כל הברואים ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם. אבינו מלכנו, זכינו ברחמך לקבל ולהמשיך עלינו קדושת ראש השנה בתכלית השלמות בשמחה ובחזוהו ובבכייה גדולה מתוך שמחה ובקדושת המחשבה ביותר ביראה גדולה. ונזכה לקיים מצוות שמיעת קול שופר בקדושה גדולה בשלמות כראוי, עם כל פרטיה ודקדוקיה וכוונותיה ותר"י מצות התלויים בה, ובאימה וביראה גדולה, כמו שכתוב: אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו. ונאמר: "אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכוך. בשמך יגילון כל היום ובצדקתך ירומו. כי תפארת עוזמו אתה וברצונך תרום קרנו. כי לה' מגנו ולקדוש ישראל מלכנו." ונאמר: "בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'." ונאמר: "תקעו בחודש שופר בכסא ליום חגנו. כי חק לישראל הוא משפט לאלוקי יעקב."

ונזכה לסדר לפניך מלכויות וזיכרונות ושפורות בכוונה גדולה ובשלמות גדול, עד שנוכח לרצות אותך שתביא לנו את משיח צדקנו חיש קל מהרה, ויקיים מקרא שכתוב: "והיריחו ביראת ה'." ותמהר ותחיש לגאלנו ותבנה לנו את בית קדשנו ותפארתנו, ונשוב בגילה ורינה לארצנו, ושם נעבדך ביראה "כימי עולם וכשנים קדמוניות. השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלתי", אמן ואמן. (לקוטי תפילות ב' - מתוך תפילה ח')

(ספר אפי הנחל א' - מכתב כ"ה, המשך)

מכתב

... הצדיק האמת שהוא עקר הפאר והחן והיפי האמת של העולם, עושה בעלי תשובה וגרים על-ידי בחינת שמו לבד, כי יש כמה נפשות שמתקרבין ומתדבקין בו רק מחמת שמו לבד, ששמו לבד הולך ומתפשט בעולם ועל-ידי זה לבד הם נתדבקין בו, והוא מלמד אותם חכמתו ומכניס בהם דעתו כדי להצילם מסטרא דמותא, בחינת שינה, ומכניע ומבטל ושורף הרע לגמרי ונתקבצים ונתקרבים ועולים כל הנדחים והמפזרים, לה' יתברך...

אפלו האדם הגדול שבגדולים, צריך להזהר מאד שלא יכשל חס ושלום על-ידי רבוי חכמתו, כמו שהיה אצל הבן מלך עם החכמים שלו, שעל-ידי רבוי חכמתם נפלו לאפיקורסות רחמנא לצלן. והבן מלך בעצמו, מחמת שהיה בו טוב היה נזכר לפעמים היכן הוא בעולם, והיה גונח ומתאנח הרבה על שנפל למבוכות כאלו, אבל תכף כשהתחיל לשמש עם השכל חזרו ונתחזקו אצלו החכמות של אפיקורסות, וכן היה כמה פעמים, כמבאר בתחלת הספור הנורא של השבעה בעטלירס עיין שם (בספר ספורי מעשיות משנים קדמוניות, מעשה יג). ומזה מובן איך צריכין להזהר ולהשמר שלא לכנס בזה כלל.

לפעמים יש בני-אדם שמרבים לעסוק רק בחכמות, ועל-פי רב כוונתם בזה רק בשביל הבלי עולם הזה, והיינו בשביל חשיבות וכבוד או ממון וכיוצא, ומחמת שעוסקין רק בחכמות על-ידי זה שוכחין טכסיסי מלחמה לגמרי, היינו איך לחם המלחמה הגדולה שצריך האדם לחם בעולם הזה שהוא מלחמת היצר, ולפעמים באים לאפיקורסות גמור על-ידי החכמות, על-כן צריכין לזהר מזה מאד!

בכל דור, נמצאים זקנים וחשובים שחולקין על הצדיק, הגדול שהוא חדוש נפלא, העוסק לקרב נפשות הרחוקות ביותר לה' יתברך, וממשיך הארתו על כל אחד, עד שיאיר לו בכל מקום שהוא שם, כל אחד לפי בחינתו.